

COLOFON

noordvaarder

Officieel orgaan van "Abel Tasman", Vereniging van Oud-Leerlingen van de Zeevaartscholen van Delfzijl en Groningen
Opgericht: 18 november 1961
Ingeschreven bij K.v.K. Veendam onder nummer 37890
Postadres: Ver. Abel Tasman, Postbus 160, 9930 AD Delfzijl
www.abeltasmanweb.nl
secretariaat@abeltasmanweb.nl

Bestuur

E.J. Hoekstra (voorzitter)
R. van Doorn (vice-voorzitter)
M.T. de Vries (1^e secretaris)
S. Hassing (2^e secretaris)
G.W. Zomerdijk (1^e penningmeester)
H.J. Harink (2^e penningmeester)
A.H. Lammers (lid/ledenadministratie)
E-mail: a.h.lammers65@gmail.com

Contributie (per jaar)

€ 33,- voor leden in Nederland
€ 44,- voor leden buiten Nederland
Automatische incasso geeft een korting van respectievelijk € 3,- of € 4,-

Bankrelaties

Contributies: NL82INGB0001726793

Redactie

G.J. Altena, S. Broerse, S.E. Cordewener-Pronk,
W.B. Grund, S.A. Has, S. Hassing, M. van Helvoirt,
W.G. Krispijn, H.C. de Man, H. Zuur.

Redactieadres

Ver. Abel Tasman
Postbus 160, 9930 AD Delfzijl
E-mail: secretariaat@abeltasmanweb.nl

ISSN

1566-0087

Eindredactie

Arno Dirkwager

Realisatie

Yellow & Finch Publishers
Boulevard Bankert 290, 4382 AC Vlissingen
Tel.: 0118-473398, Fax: 0118-461150
E-mail: info@ynfpublishers.com
www.ynfpublishers.com

Overname van één of meerdere artikelen uit dit blad slechts na schriftelijke toestemming van de redactie.

Van de voorzitter

"TAMEN CONCORDES – UT SINT DISPERSI "

Beste leden en donateurs,

Op donderdag, 4 mei jl. is bij het monument van de oude zeevaartschool, nu het Amasus kantoor, de herdenking gehouden. Er is speciaal stil gestaan bij twee oud-leerlingen van de zeevaartschool van wie de namen ook zijn vermeld op de bronzen plaquette in het trappenhuis, namelijk G.S. van Dijk en J. de Wit. Hun verhaal, met dank aan Drewes Kruidhof, vindt u verder in deze Noordvaarder.

De Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945 heeft na jaren intensief werk de gegevens van 1.336 schepen, 762 gebeurtenissen en 19.602 opvarenden over deze periode gedigitaliseerd en in een databank geplaatst. Dit is in feite een modern digitaal monument over de koopvaardij in de Tweede Wereldoorlog. Op 4 mei om 12:00 uur is de vernieuwde website en databank officieel door prinses Margriet, petekind van de Nederlandse koopvaardij, gelanceerd en online gegaan. Het is zeker de moeite waard om deze site te bezoeken op www.koopvaardijpersoneel40-45.nl. Hier is ook de link naar de databank te vinden is.

De contributiebetalingen zijn inmiddels weer voor 100% voldaan! Dank aan de penningmeester en aan u voor uw medewerking in deze.

Op 24 juni vind een bezoek plaats aan oud-internaatschip de Bonaire.

De zomerreünie vindt op 24 juni plaats in Den Helder. De gastspreker van de ALV 2022, de heer Mooiman, heeft een dermate enthousiast verhaal gehouden over het oud-internaatschip *Bonaire* dat op veler verzoek een bezoek aan het schip gaat plaatsvinden. De uitnodiging heeft u inmiddels per e-mail gekregen en de eerste veertien aanmeldingen zijn (op het moment van schrijven) binnen. Reageer dus snel, want 'vol-is-vol'.

Belangrijk: ALV 2023

Onze gastsprekster Jeannette Blijdorp-Jonker was door dringende redenen verhinderd om ons op de derde zaterdag in november toe te spreken over Delfsail 2024. Zie haar brief in deze Noordvaarder. Vanwege de actualiteit van Delfsail 2024 en haar bemoeienis in deze, heeft het bestuur unaniem besloten de ALV daarom op de tweede zaterdag in november te houden.

Dus:

ALGEMENE LEDENVERGADERING OP ZATERDAG 11 NOVEMBER 2023!!!

Bert Hoekstra, Voorzitter

Vervolg verenigingsnieuws zie pag 53

Stichting Verenigingsbladen Oudstudenten Maritiem Onderwijs

De Stichting Verenigingsbladen Oudstudenten Maritiem Onderwijs, opgericht 8 maart 1993, is de verantwoordelijk uitgever van dit in vijf edities met een totale oplage van 1.900 exemplaren en viermaal per jaar verschijnend verenigingsblad.

De edities zijn:

- Ankerpark (Den Helder), 28e jaargang
- Navigare (Amsterdam), 74e jaargang
- Noordvaarder (Delfzijl/Groningen), 30e jaargang
- De Spreekbuis (Rotterdam), 43e jaargang
- De Trompetter (Brielle), 42e jaargang

Secretariaat: Essenlaan 21, 3442 JE Woerden – E-mail: xenos1929@outlook.com

4 mei herdenking – korte verhalen over twee gevallen oud-leerlingen van de zeevaartscholen Delfzijl en Groningen

Op 4 mei gedenken we bij het monument bij ons voormalige schoolgebouw aan het Abel Tasmanplein 4, de oud-leerlingen die ons in de periode 1940 - 1945 (voor de scheepvaart al in 1939) zijn ontvallen. Het is alweer 78 jaar geleden dat Nederland werd bevrijd en we staan tijdens de herdenking stil bij de mensen die in deze zwarte periode hun leven hebben gegeven in de strijd tegen de bezetters, zowel in 'onze omgeving', 'de West' en in 'de Oost'.

In deze uitgave van de Noordvaarder willen we, in vervolg op eerder korte verhalen gepubliceerd in 2022, van twee van onze oud-leerlingen iets meer delen om ze zo een gezicht te geven. Het betreft Johannes de Wit en Guitje Seiko van Dijk.

Johannes de Wit

Geboren op 16 april 1903 te Den Helder.
Gehuwd met Diewertje Prins.
Overleden op 27 oktober 1941 op de Noordzee. Johannes de Wit is 39 jaar geworden.

De Wit voer als tweede stuurman op de *ss Friesland* (1930). Het vrachtschip van Scheepvaart en Steenkolen Maatschappij was op weg van Dagenham (bij Londen) naar Blyth (bij Newcastle).

Kapitein P. de Jong en zijn bemanning voeren in konvooi FN 37, toen dit op 27 oktober 1941 om 13.00 uur werd aangevallen door een Duitse vliegtuig. Dit mislukte, waarna een nieuwe aanval plaatsvond door vier Dornier vliegtuigen, waarvan één in duikvlucht op de *Friesland* aankwam. Ondanks het vuren vanaf het schip werd het schip door vijf bommen geraakt. Het maakte onmiddellijk water en verdween binnen enkele minuten in de diepte. De stuurboordsloep was vernield, terwijl de bakboordsloep zodanig was beschadigd, dat deze bij het ter water laten onmiddellijk zonk. Er was nauwelijks tijd om het bakboordvlot te water te gooien aangezien het schip binnen enkele minuten in de diepte verdween. Dit gebeurde nabij Cromer aan de Britse oostkust. Bij de ramp kwamen dertien opvarenden om het leven, hiervan vonden elf opvarenden, waaronder Johannes de Wit een zeemansgraf. Verschillende bemanningsleden die de ramp hebben overleefd, moesten zich ten gevolge van de opgelopen wonden medisch laten behandelen.

De *ss Friesland*.

Een laatste blik op de *ss Friesland*.

Guitje Seiko van Dijk

Geboren op 28 oktober 1908 te Ancona, Italië.
Getrouwd met Lucie Margreta Meijer te Visvliet.
Overleden op 2 november 1940 te Bangor, Noord Ierland.
Kapitein-eigenaar van *ms Santa Lucia*

ms Santa Lucia te Delfzijl.

De *Santa Lucia* tijdens een proefvaart.

Guitje Seiko van Dijk was kapitein eigenaar van *ms Santa Lucia*. De coaster is in 1937 bij de Gebroeders Niestern te Delfzijl gebouwd en kwam op 10 april 1937 in de vaart. Sinds 16 mei 1940 stond het schip geregistreerd bij The Netherlands Shipping & Trading Committee te Londen.

De *Santa Lucia* vertrok op 1 oktober 1940 vanuit Viana do Castelo in het noorden van Portugal met een lading hout naar Oporto. Vandaar voer het naar Gibraltar waar het zich bij het Britse konvooi aansloot dat op 11 oktober vertrok naar Engeland. Op 26 oktober arriveerde het schip op de rede van Belfast en op 28 oktober kreeg de kapitein opdracht om de haven binnen te lopen om het schip te laten 'wipen' (demagnetiseren). Hierna vertrok het schip met elf bemanningsleden naar zee en ankerde in Bangor Bay om het kompas te compenseren. In de ochtend van 1 november voer het schip op weg van Bangor Bay naar de North Brigg boei waar het in het kanaal tussen North en South Brigg om 10.00 uur op een mijn liep die door de Duitse Luftwaffe was afgeworpen.

Deze ramp gebeurde op ongeveer 3,5 mijl van Pile Light House. Het schip maakte direct water en zonk. De bemanning werd grotendeels opgepikt door twee motorboten die hen naar een nabijgelegen onderzoeksvaartuig brachten. Deze bracht de bemanning terug naar Bangor waar ze werden opgenomen in het hospitaal. Bij deze ramp liet matroos J.G. de Jong, 21 jaar, op 1 november het leven. Kapitein Van Dijk bezweek op 2 november 1940 in het ziekenhuis van Bangor aan zijn verwondingen. Beiden zijn herbegraven op het Nederlandse ereveld te Mill Hill, Londen. Daarnaast vonden Jan van der Meulen eerste machinist (43 jaar) en IJsbrandus Coenradus Smeek Kok (34 jaar) een zeemansgraf in de Ierse Zee.

Drewes Kruidhof

Noot: Op de op 4 mei 2023 gelanceerde vernieuwde website van Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945 (<https://www.koopvaardijpersoneel40-45.nl/>) is in de databank meer gedetailleerde informatie te vinden over Johannes de Wit, *ss Friesland*, Guitje Seiko van Dijk en *ms Santa Lucia*.

DelfSail, the Legacy of the Seven Seas since 1986!

Geruime tijd geleden werd ik uitgenodigd om tijdens de jaarvergadering in november 2023 een presentatie over DelfSail te geven. Dit met het oog op de eerstvolgende editie van DelfSail in 2024. Helaas dook een aantal weken daarna ineens een probleem op: de recent

aangekondigde internationale conferentie van Sail Training International (STI) vond op dezelfde datum plaats. Dit is de organisatie die verantwoordelijk was en is voor de jaarlijkse Tall Ships Races.

Het zal voor iedereen duidelijk zijn, dat ik als verantwoordelijke de laatste jaarbijeenkomst van STI voorafgaand aan DelfSail in 2024 niet kon laten schieten om daarmee de in tientallen jaren opgebouwde goodwill te verspelen. Maar ook om een aantal interessante vertegenwoordigers uit de Tall Ships wereld niet te kunnen spreken ten faveure van het hopelijk grote succes van DelfSail 2024. Gelukkig heeft het bestuur van de oud-leerlingen vereniging Abel Tasman voor een oplossing kunnen zorgen, waarvoor ik zeer erkentelijk ben.

Het is voor mij een grote eer om een aantal 'ins-and-outs' van DelfSail uit de afgelopen jaren globaal met jullie te mogen delen. De verschillen zijn groot met de periode rond mijn eerste aantreden bij DelfSail 1986 (de eerste try-out). Ik maakte toen voor het eerst met die bijzondere wereld kennis, en de rest werd geschiedenis. In die editie, toen als liaison-officer en helemaal nieuw in de Tall Ships wereld...of toch ook weer niet helemaal nieuw?

Graag neem ik jullie mee op mijn reis vanaf 1986 naar 2024, met daarin vier edities van DelfSail, waarbij ik als directeur betrokken was: 1991, 1998, 2003 en 2009. Daarna, vanaf 2010, ben ik uitgenodigd en ingestapt als directeur bij Sail Den Helder 2013, Sail Amsterdam 2015 en weer Sail Den Helder 2017. Tussen 1991 en 1995 was ik ook adviseur voor de bevelhebber van de Indonesische Marine. Dit vanwege de viering van 50 jaar onafhankelijkheid van Nederland! En nog steeds ben ik niet klaar met dit fantastische internationale werk, ook nu nog niet.... Graag zal ik een aantal bijzondere momenten, verschillen en overeenkomsten uit de diverse edities met jullie delen en ik verheug mij daar nu al op!

Jeannette Blijdorp-Jonker, Directeur Tall Ships DelfSail 2024

Ontvallen leden

We hebben voor de afgelopen periode het bericht ontvangen dat helaas onderstaand leden ons zijn ontvallen.

Datum overlijden	Naam	Leeftijd	Woonplaats	Schooljaar
26/05/2022	K.J.H. Dost (Kor)	67 jaar	Haren	DZ 72-75 S3
21/12/2022	M. Maarhuis (Maarten)	84 jaar	Appingedam	DZ 57-58 SK, 59 SKA
10/03/2023	C. Nanninga (Cees)	86 jaar	Sassenheim	DZ 55-57

